

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

T.a.v. De

Per ema @minszw.nl

datum

ons kenmerk

behandeld door

telefoonnummer

25 augustus 2015

Betreft: Overgangsregeling bezette gebieden Israël

Geachte heer

De situatie van pensioengerechtigden in door Israël bezette gebieden (de Westelijke Jordaanoever, Oost Jeruzalem, Gaza en Golan hoogvlakte) is sedert begin 2014 onderwerp van nauw overleg met uw ministerie. In het kader daarvan is op ambtelijk niveau op uw ministerie een aantal voorstellen tot stand gekomen die gevolgen hebben voor de wijze waarop de SVB voor huidige en toekomstige pensioengerechtigden het recht op pensioen moet vaststellen en voor deze personen loonbelasting moet afdragen. Wij gaan ervan uit dat indien de voorstellen in wetgeving zouden worden omgezet dit aanleiding zou geven tot een uitvoeringstoets door de SVB. Nu de voorstellen niet lijken te voorzien in wetgeving maar in een verzoek van de minister aan de SVB, willen wij langs deze weg onze inzichten kenbaar maken.

Begin 2014 is door de SVB geconstateerd dat een aantal fouten is gemaakt bij de betaling van ouderdomspensioenen voor gerechtigden woonachtig in door Israël bezette gebieden. Deze gebieden worden door de Nederlandse regering niet beschouwd als behorend tot het territorium van Israël. Om deze reden gelden in deze gebieden niet de verdragen met Israël over sociale zekerheid en belastingheffing. Dit vormde voor de SVB aanleiding om in februari 2014 een aantal ouderdomspensioenen te herzien met toepassing van de Wet Beperking Export Uitkeringen.

In overleg met uw ministerie is nadien overeengekomen om de herziening van de ouderdomspensioenen uit te stellen met de periode van één jaar. De rechtsgrond voor deze handelwijze vormde de beleidsregel van de SVB ter zake van het ten nadele herzien van tot een te hoog bedrag toegekende pensioenen. Deze beleidsregel geeft, in essentie, vertaling aan dezelfde normen die het bredere overgangsrecht in de sociale zekerheid bestrijken. Deze normen zijn terug te vinden in de Notitie inzake overgangsrecht bij wijzigingen in sociale verzekeringswetten (Eerste Kamer 1992-1993, 22011, nr. 46i) en de Notitie overgangsrecht in de sociale zekerheid (Tweede Kamer 1999-2000, 26934, nr. 1) en Advies W12.12.0147/III van de Raad van State en leiden in de regel tot een afbouw van foutief toegekende uitkeringen binnen een periode van zes maanden of, in uitzonderingsgevallen, een jaar.

Vanuit uw ministerie is vervolgens aangegeven dat ernaar wordt gestreefd te vermijden dat personen woonachtig in de bezette gebieden in hun inkomen zullen worden geraakt ten gevolge van het feit dat zij woonachtig zijn in gebieden waarin de verdragen met Israël niet van toepassing zijn.

De SVB heeft sedert het moment waarop de onderhavige problematiek is gaan spelen aan uw ministerie geadviseerd dat de SVB zich alleen bevoegd acht de foutieve handelwijze te continueren indien voor die continuering een rechtsgrond in de wet wordt geschapen, zodat de foutieve handelwijze niet langer als foutief kan worden bestempeld.

Aan de kant van de uitkeringen is voor het vermijden van de gevolgen van de Wet BEU een rechtsgrond geschapen door middel van artikel 62a AOW dan wel artikel 68a Anw en het besluit van de minister om die bepalingen van toepassing te verklaren voor de bezette gebieden. Wij wijzen er op dat de beleidsregel van de SVB ter zake van het ten nadele herzien van tot een te hoog bedrag toegekende pensioenen, niet de ruimte biedt om de foutieve betaling van ouderdomspensioenen naar de bezette gebieden voort te zetten zonder de door de minister toegezegde publicatie van gebieden die onder de toepassing van artikel 62a AOW en artikel 68a Anw vallen. In dat kader is van belang dat de SVB de bevoegdheid ontbeert om zelfstandig vast te stellen dat artikel 62a AOW en artikel 68a Anw mede zien op de situatie in de bezette gebieden.

Vanwege het uitblijven van de publicatie van het voorgenomen ministeriële besluit heeft de SVB voorts in een aantal gevallen op uitdrukkelijk verzoek van uw ministerie opnieuw ouderdomspensioenen toegekend tot een bedrag dat niet in overeenstemming is met het wettelijk kader.

Wij begrijpen dat de minister nog steeds voornemens is om over te gaan tot publicatie van de gebieden die onder de toepassing van artikel 62a AOW en artikel 68a Anw vallen. Wij dringen er langs deze weg nogmaals bij u op aan deze publicatie zo spoedig mogelijk te laten geschieden. Na deze publicatie zal de Wet Beperking Expert Uitkeringen voor bestaande uitkeringsgerechtigden buiten toepassing blijven zolang het recht op de uitkering voortduurt.

In uw ministerie is voorts een ambtelijk advies in voorbereiding over de loonheffing bij personen die woonachtig zijn in de bezette gebieden. Aanleiding voor dit advies is dat de SVB, vanwege het ten onrechte toepassen van het belastingverdrag met Israël, in het verleden geen loonbelasting heeft ingehouden bij de onderhavige groep pensioengerechtigden. Premies volksverzekeringen worden niet ingehouden bij de betrokken personen aangezien zij niet verzekerd zijn voor de Nederlandse volksverzekeringen.

Het ambtelijk advies dat binnen uw ministerie is opgesteld voorziet niet in het afzien van belastingheffing voor de betrokken personen. Het ministerie van Financiën stelt zich namelijk op het standpunt dat zich geen aanleiding voordoet af te zien van de inning van loonbelasting. Met name kan het vertrouwensbeginsel niet leiden tot het afzien van belastinginning, aldus het ministerie van Financiën.

Omdat het ministerie van Financiën meent dat de belastingwetgeving niet voorziet in het afzien van belastinginning, behelst de ambtelijke nota het voorstel dat de SVB namens de belastingplichtigen de loonbelasting zal afdragen zonder dat bij de belastingplichtigen daadwerkelijk inhoudingen plaatsvinden. Dit kan worden gerealiseerd door een zogenoemde eindheffing, waarbij de SVB aan de Belastingdienst de verschuldigde belasting wordt afgedragen buiten de reguliere belastingafdracht om. **Als SVB menen wij dat deze handelwijze een goede rechtsgrond ontbeert zowel gezien vanuit de belastingwetgeving als vanuit het perspectief van de AOW en Anw.**

Artikel 27 van de Wet op de loonbelasting 1964 schrijft voor dat de belasting wordt geheven door inhouding op de uitkering. Ook is de SVB ingevolge dat voorschrift verplicht de belasting in te houden op het tijdstip waarop de uitkering wordt betaald. Vervolgens dient de op die wijze ingehouden belasting op aangifte af te worden gedragen. Een besluit om in de toekomst belasting niet in te houden op uitkeringen maar deze door middel van eindheffing te voldoen is derhalve in strijd met artikel 27 van de Wet op de loonbelasting 1964.

Zowel de Algemene Ouderdomswet als de Algemene nabestaandenwet schrijven nadrukkelijk voor hoe hoog het bruto-pensioen van een gerechtigde is. **Op dit bruto-pensioen dienen de inhoudingen, zoals loonbelasting, plaats te vinden. Door de loonbelasting niet in te houden op het bruto-pensioen maar de verschuldigde loonbelasting voor rekening van de SVB te laten komen, vindt in feite een buitenwettelijke verhoging van het bruto-pensioen plaats.**

Voorts menen wij dat de SVB buiten haar bevoegdheden zou treden als zij zonder wettelijke grondslag de AOW en de belastingwetgeving zo zou interpreteren dat die wetgeving niet dwingt tot inhouding van loonbelasting op pensioenen. De SVB ziet ook niet welke motivering zij zou kunnen aandragen voor een dergelijke gedraging in eventuele gerechtelijke procedures.

Op grond van het voorgaande stellen wij voor om de loonheffing ten aanzien van personen woonachtig in de bezette gebieden te regulariseren door toepassing van het reguliere overgangsrechtelijke kader. Aan bestaande gevallen kan dan een gewenningsperiode worden gegund van een jaar (het belastingjaar 2016). Indien gewenst kan de regering de betrokken gerechtigden vrijstellen van belastingheffing door aanpassing van de regelgeving op fiscaal terrein of door het treffen van een financiële regeling treft die de inhouding van loonheffing compenseert.

Ik verzoek u het voorgaande onder de aandacht te brengen van de bewindslieden die over deze materie een besluit moeten nemen.

Hoogachtend,
Sociale Verzekeringsbank

SVB